



**Tekstet e pjesëve të Jean-Pierre Martinez mund të lexohen dhe të shkarkohen falas. Megjithatë, kjo nuk do të thotë se shfaqja e tyre publike është falas.**

**Çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.**

**Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques). Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:**

**<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>**

# **Dritarja përballë**

**Jean-Pierre Martinez**

*Përkthimi dhe përshtatja në gjuhën shqipe nga autori*

Një romancier i moshuar, në prag të vetëvrasjes, sheh t'i hyjë papritur në shtëpi një vajzë e re që thotë se i ka humbur macja. Një vizitë që do t'ia ndryshojë jetën...

**Personazhet**

Alexandre

Madison

© La Comédiathèque

*Salloni i një apartamenti parisian. Atmosferë boheme. Mbi një tryezë të vogël pune ndodhen një makinë e vjetër shkrimi dhe disa dosje. Hyn Alexandre, shkrimtar mbi të gjashtëdhjetat, i veshur me një shkujdesje të menduar mirë. Mban në dorë një litar me lak. Vështron tavanin, pastaj hipën mbi një karrige, duke kërkuar një vend ku ta lidhë litarin. Nuk duket i kënaqur me asnjë vend dhe zbret. Ulet pranë tryezës e psherëtin i lodhur. Hap një sirtar, nxjerr një paketë cigaresh dhe vë një cigare në gojë. Në vend që ta ndezë, e lë mbi tryezë dhe nxjerr nga sirtari një pistoletë. E vështron gjatë. Dëgjohen trokitje të lehta në derë. I zhytur në mendime, nuk i dëgjon. E mbështet grykën e pistoletës në tëmth. Trokitjet përsëriten, disi më fort. Ai sërish nuk dëgjon. Ngurron të tërheqë këmbëzën. Mbyll sytë... Pikërisht atëherë, para tij shfaqet një vajzë e re. Është Madison, studente njëzet deri tridhjetë vjeçe, e veshur në mënyrë mjaft klasike.*

**Madison (duke bërtitur)** – Jo!

*I befasuar, Alexandre trembet. Ngrihet vrullshëm dhe ia drejton armën Madisont.*

**Alexandre** – Bëni një lëvizje dhe ju vrava!

**Madison** – Mos qëlloni, ju lutem!

**Alexandre** – Duart lart!

*Vajza i ngre menjëherë duart.*

**Madison** – Ja, e shihni, nuk jam e armatosur... Tani, ju lutem, uleni armën.

*Duke parë se vajza duket e padëmshme, ai e ul pistoletën.*

**Alexandre** – Ç'dreqin kërkon këtu? Dhe, para së gjithash, si keni hyrë?

**Madison** – Do t'jua shpjegoj gjithçka... Më lini të marr frymë...

**Alexandre** – Po ju qenkeni e çmendur! Për pak më ra infarkt!

**Madison** – Më falni, dera ishte paksa e hapur dhe...

**Alexandre** – Dhe ju e morët këtë si ftesë për të hyrë në shtëpinë time...?

**Madison** – Jo, por...

**Alexandre** – Çfarë doni? Të më vidhni? Këtu s'ka asgjë me vlerë, më besoni.

**Madison** – Jam fqinja juaj.

**Alexandre** – Fqinja ngjitur? Ajo është tetëdhjetë vjeçe...

**Madison** – Fqinja përballë... *(Tregon një dritare të imagjinuar nga ana e publikut.)*  
Ajo dritarja atje është e apartamentit tim.

**Alexandre** – Përballë? Ai apartament ka vite që është bosh.

**Madison** – Nuk është më.

**Alexandre** – Mirë... E pastaj?

**Madison** – Më ka humbur macja... Mos e keni parë rastësisht? Apo mos e keni futur brenda... Në rast se ka hyrë edhe ajo pa ftesë...

**Alexandre** – Jo, nuk e kam parë. Me sa duket, macja juaj është më e edukuar se ju...

*Ajo duket shumë e prekur.*

**Madison** – Ka dy ditë që është zhdukur. Kam ngjitur njoftime me emrin dhe fotografinë e saj në të gjithë lagjen. Nuk i keni parë?

**Alexandre** – Dal shumë rrallë... dhe nuk i lexoj kurrë njoftime të tilla. Për më tepër, nuk i dalloj fort mirë macet nga fytyra...

*Ajo bën disa hapa nëpër dhomë.*

**Madison** – Tofu! Tofu!

**Alexandre** – Po ç'keni që bërtisni kështu? Nuk jeni mirë?

**Madison** – Quhet Tofu.

**Alexandre** – Macja juaj quhet Tofu? Po talleni me mua...

**Madison** – Aspak. Përse?

**Alexandre** – Mirë, macja quhet Tofu dhe nuk është kthyer në shtëpi prej dy ditësh. Nuk është fundi i botës, apo jo?

**Madison** – Sigurisht që është serioze! Po nuk e gjeta shpejt, do të vdesë... Është mace apartamenti, kuptoni? Nuk është mësuar të jetojë e lirë jashtë...

**Alexandre** – Sa keq, vërtet. Në kohën time macet jetonin në fshat. Ose, e shumta, në shtëpi me kopsht të madh. Gjuanin minj gjithë ditën dhe ktheheshin vetëm kur nuk zinin asgjë, që t'u jepnim për të ngrënë, t'i përkëdhelnim pak e t'i linim të flinin në divan...

**Madison** – Po kjo mace nuk ha minj. Është vegjetariane.

**Alexandre** – Si thatë?

**Madison** – Unë nuk ha mish dhe as macja ime.

**Alexandre** – Po çfarë ha atëherë?

**Madison** – Ushqim të thatë! Me perime, si unë.

**Alexandre** – Edhe ju hani ushqim të thatë për kafshë?

**Madison** – Ndonjëherë, po. Por jo ushqimin e maces, sigurisht.

**Alexandre** – Një mace vegjetariane... Nuk e dija se ekzistonin... Prandaj e keni quajtur Tofu...?

**Madison** – Po... dhe sepse është paksa e marrë. Nuk rri një çast në vend.

**Alexandre** – Dhe natyrisht, ka qenë zgjedhja e saj personale të heqë dorë nga mishi...?

**Madison** – Sidoqoftë, nuk është ankuar kurrë.

**Alexandre** – Dhe... mendoni se tani edhe luanëve e tigra në cirk u japin ushqim të thatë me perime?

**Madison** – Nuk e di... Gjithsesi jam kundër kafshëve në cirk...

**Alexandre** – Por jo kundër maceve të mbyllura në apartament...

**Madison** – Pra, ju nuk mbani kafshë shtëpiake...

**Alexandre** – Jo, e urrej idenë e kafshës shtëpiake. Madje e urrej çdo lloj zbutjeje. *(Me pamje kërcënuese.)* Unë vetë kam mbetur i egër...

*Pa u trembur aspak, ajo hedh vështrimin nëpër dhomë.*

**Madison** – Pra nuk e keni parë macen time?

**Alexandre** – Jo, nuk e kam parë macen tuaj vegane. Dhe, me lejen tuaj, mendoj se kjo bisedë absurde ka zgjatur mjaft.

*Ajo ngrin papritur.*

**Madison** – Heshtni!

**Alexandre** – Si, ju lutem?

**Madison** – Nuk dëgjuat një mjaullimë?

**Alexandre** – Mjaullimë? Jo, aspak. Por, e dini, kam filluar të mos dëgjoj mirë. Kur të arrini moshën time, do ta kuptoni se kjo ka edhe anët e veta të mira. Sidomos kur ke fqinjë të zhurmshëm...

**Madison** – Unë nuk bëj asnjë zhurmë, ju siguroj. Kam më shumë se një muaj që jetoj në apartamentin përballë jush dhe ju ende mendoni se ishte bosh.

**Alexandre** – Mirë, nuk e kam vënë re praninë tuaj dhe do të doja të vazhdonte kështu. Pra, nëse nuk keni gjë tjetër për të thënë, më lini t'u kthehem punëve të mia dhe vazhdoni të kërkoni macen...

**Madison** – Shumë mirë, nuk do t'ju shqetësoj më...

**Alexandre** – Faleminderit.

*Ajo bën sikur po largohet, por ndërron mendje.*

**Madison** – Por... më vjen keq t'ju lë kështu.

**Alexandre** – Si kështu...?

**Madison** – Epo... Kur erdha, ju po përpiqeshit të...

**Alexandre** – Të bëja çfarë...?

**Madison** – Nuk dukeshit aspak mirë, apo jo?

**Alexandre** – Nga e nxorët këtë përfundim?

**Madison** – E kishit pistoletën në tëmth.

*Ai vështron i habitur pistoletën që ende mban në dorë.*

**Alexandre** – Ah, kjo... E pastaj?

**Madison** – Epo... dukeni pak... i dëshpëruar, apo jo?

**Alexandre** – I dëshpëruar...? Dëgjoni, zonjushë, kur unë isha sa ju, motoja e brezit tonë ishte: jeto shpejt, vdis i ri dhe lër pas një kufomë të bukur. Ju thotë gjë kjo?

**Madison** – James Dean...

**Alexandre** – Bënim seks pa prezervativ, ngisnim motoçikleta pa kaskë dhe merrnim lloj-lloj substancash të ndaluara, për përbërjen e të cilave, më besoni, askush s'dinte gjë... Pesëdhjetë vjet më vonë, ata pak pleq si unë që i mbijetuan asaj kohe të bekuar dalin të protestojnë në rrugë nga frika e vaksinave... Dhe ju doni të mos jem i dëshpëruar?

**Madison** – Ju kuptoj...

**Alexandre** – Nuk besoj... Por, po patët fatkeqësinë të jetoni deri në moshën time, do ta shihni. Pleqëria është një mbytje anijeje.

**Madison** – De Gaulle...

**Alexandre** – Chateaubriand e kishte thënë para tij... Por keni të drejtë. Të plakesh do të thotë të kalosh nga Rebel pa shkak te Kujtimet përtej varrit.

**Madison** – E thënë bukur.

**Alexandre** – Po... Problemi është se sot të rinjtë sillen që tani si pleq.

**Madison** – Në çdo epokë të rinjtë kanë dashur ta ndryshojnë botën, apo jo...?

**Alexandre** – Të sotmit nuk duan ta ndryshojnë botën, duan vetëm të shpëtojnë planetin. Dhe nuk duket se po ia dalin...

**Madison** – Po ju, ia dolët ta ndryshonit botën?

**Alexandre** – Jo, por të paktën u kënaqëm duke jetuar.

**Madison** – Tani nuk duket se po kënaqeni shumë...

**Alexandre** – Me sa duket, as ju... Përndryshe nuk do të jetonit në çift me një mace...

**Madison** – Të paktën nuk jam vetëm...

**Alexandre** – Dhe besoni seriozisht se do ta shpëtoni planetin... duke ushqyer me perime këtë mishngrënës të gjorë që nuk jua ka kërkuar?

**Madison** – Nuk e di... Por, që të ndryshosh botën, duhet më parë ta shpëtosh planetin, apo jo? Ç'kuptim ka të bësh revolucion në Titanik?

**Alexandre** – Sidoqoftë, i kam zili të gjithë ata të brezit tim që vdiqën pa mbushur të tridhjetat. E përfytyroni Jimi Hendrix-in dhe Janis Joplin-in në një azil pleqsh, duke debatuar për rreziqet e mundshme të vaksinave mes dy lojërave Scrabble? Më mirë të vdesësh sesa ta shohësh atë...

**Madison** – Mos flisni kështu...

**Alexandre** – Fatkeqësisht, letërsia nuk është shumë rock and roll. Shkrimtarët zakonisht vdesin në shtrat.

**Madison** – Jeni shkrimtar?

**Alexandre** – Nuk ju takon juve... As vetë s'e di pse po i flas për këto gjëra një të panjohure... Dhe, meqë ra fjala, pse jeni ende këtu?

*Ai e fut pistoletën në një sirtar.*

**Madison** – Mund të lëndoheshit...

**Alexandre** – Mund edhe t'ju kisha vrarë... Kur hyn pa leje në shtëpinë e tjetrit, ky është gjithmonë një rrezik... Do të kisha pretenduar vetëmbrojtje dhe as që do të më dënonin... *(Ajo ndien një marramendje. Ai e vëren dhe shqetësohet.)* A jeni mirë?

**Madison** – Më falni, do të më kalojë... A keni një gotë ujë?

*Ai ngurron për një çast.*

**Alexandre** – Uluni dy minuta, po jua sjell...

*Ai del. Ajo gjallërohet menjëherë dhe shfrytëzon rastin të shohë dhomën. Merr nga tryeza një portret gruaje me kornizë dhe e shqyrton. E vendos nxitimthi në vend kur ai kthehet me një gotë ujë dhe ia zgjat.*

**Madison** – Faleminderit...

*Ajo e merr gotën dhe e pi me një frymë.*

**Alexandre** – Më mirë tani?

**Madison** – Po, faleminderit...

*Ai përpiket ta zbusë pak sjelljen.*

**Alexandre** – Më falni që ju prita në këtë mënyrë... Nuk jam më mësuar të kem vizitorë...

**Madison** – Pra, edhe ju jetoni vetëm?

**Alexandre** – Duket kaq qartë?

**Madison** – Nga ato që më thatë, besoj se as fëmijë nuk keni.

**Alexandre** – Ç'ju bën të mendoni se nuk kam fëmijë?

**Madison** – Keni?

**Alexandre** – Jo... Dhe kur shoh botën e sotme, gëzohem që nuk kam...

**Madison** – Po...

**Alexandre** – Nëse doni të shpëtoni planetin, duhet të filloni duke mos bërë më fëmijë, apo jo?

**Madison** – Nga ana tjetër... si do ta shpëtonim njerëzimin po të mos bënim më fëmijë?

**Alexandre** – Dhe mendoni që Franca është ndoshta një nga vendet ku jetohet më mirë në botë...

**Madison** – Po, prandaj vendosa të vendosem në vendin tuaj...

**Alexandre** – Nuk jeni franceze...?

**Madison** – Quhem Madison. Jam amerikane.

**Alexandre** – E megjithatë e flisni gjuhën tonë në mënyrë të përsosur, pa asnjë theks...

**Madison** – Gjyshja ime ishte franceze. Ajo më mësoi gjuhën e Molierit. Erdha në Paris për të studiuar letërsi në Sorbonë.

**Alexandre** – Dhe na qenka thjesht rastësi që sot kryqëzohen rrugët tona... Madison.

**Madison** – Ju quheni Alexandre, apo jo?

**Alexandre** – Nga e dini?

**Madison** – E pashë emrin te kutia e postës poshtë. Alexandre Delacroix... Mos jeni farefis me...

**Alexandre** – Me piktorin? Jo, aspak.

**Madison** – Me shkrimtarin!

**Alexandre** – Ju jeni amerikane dhe e njihni Alexandre Delacroix... të cilin edhe në Francë e kanë harruar të gjithë.

**Madison** – E teproni... Të gjithë e njohin Alexandre Delacroix. Fama e tij ka kaluar prej kohësh kufijtë e Francës. Të paktën mes atyre që interesohen për letërsinë. Pra?

**Alexandre** – Po... Jam unë.

**Madison** – S'është e mundur! Alexandre Delacroix, autori legjendar i disa kryeveprave të letërsisë së shekullit të njëzetë!

**Alexandre** – Po e thatë ju...

**Madison** – Shkrimtari misterioz që tani jeton i vetmuar, nuk ka botuar asgjë prej vitesh dhe refuzon çdo intervistë... Jeni vërtet ju?

**Alexandre** – Diçka më thotë se e dinit këtë para se të hynit këtu pa leje, apo gaboj?

*Ajo ngurron një çast.*

**Madison** – Jo, e pranoj...

**Alexandre** – Pra, këtë histori me macen e shpikët për të marrë një intervistë...

**Madison** – Macja është e vërtetë, ju betohem... Por është e vërtetë edhe që, kur u vendosa përballë jush, kisha diçka në mendje.

**Alexandre** – E morët enkas me qira apartamentin përballë që të më përgjonit?

**Madison** – T'ju përgjoja? Aspak! Jam një admiruese e madhe e veprës suaj. Kur mbërrita në Paris, u përpoqa t'ju kontaktoja. Por agjenti juaj më tha se nuk donit të takonit askënd.

**Alexandre** – Dhe cilën pjesë të kësaj fjalie nuk kuptuat?

**Madison** – Kalova Atlantikun me shpresën t'ju takoja. Po kërkoja apartament. Ai përballë ishte me qira, ndaj shfrytëzoja rastin...

**Alexandre** – Ju qenkeni krejt e çmendur! Ju paralajmëroj: nëse nuk më lini rehat, do t'ju denoncoj për përndjekje. Dhe çfarë kërkon prej meje? Jeni gazetarë?

**Madison** – Jam studente, jua thashë. Në Nju Jork bëra diplomën e masterit mbi veprën tuaj. Pastaj vendosa të vij në Paris për të vazhduar kërkimet, sepse shumica e romaneve tuaja zhvillohen në këtë qytet. E dini, për ne amerikanët Parisi është qyteti më romantik në botë.

**Alexandre** – Dhe me klishe të tilla mendoni të zbuloni kuptimin e fshehtë të veprës sime?

**Madison** – Doni ta dini titullin e tezës sime?

**Alexandre** – Jo.

**Madison** – «Figura e mungesës në universin romanesk të Alexandre Delacroix».

**Alexandre** – E keni kuptuar për mrekulli... Ajo që më pëlqen më shumë se shumica e njerëzve, duke filluar nga ju, është mungesa e tyre. Prandaj po ju kërkoj të largoheni.

**Madison** – Kur ke fatin të studiosh një autor ende gjallë, është e natyrshme të duash ta takosh. Ta njohësh pak më mirë. Dhe duke njohur jetën e tij, të kuptosh më mirë veprën.

**Alexandre** – Gabim, ju siguroj. Më mirë të studiosh vetëm veprën dhe të mos dish asgjë për autorin. Shumë shkrimtarë të mëdhenj kanë qenë njerëz fare të vegjël në jetë. Madje ndonjëherë të poshtër të vërtetë. E njëjta gjë vlen për artistët dhe shkencëtarët. Kështu është. Gjenitë rrallë fitojnë gjë kur i njeh nga afër... Edhe pse, mos kini merak, nuk e quaj veten gjeni...

**Madison** – E kuptoj modestinë tuaj, por megjithatë... Një intervistë ekskluzive me autorin e «Kronikave të Lagjes Latine» do ta kurorëzonte punën time kërkimore.

**Alexandre** – E keni lexuar?

**Madison** – Ishte pikërisht ai roman që më bindi të vija të studioja në Paris. Për mua, është libri juaj më i mirë.

**Alexandre** – Megjithatë nuk është shitur më shumë se të tjerët...

**Madison** – Besoj se është kryesisht autobiografik.

**Alexandre** – Jua thashë... Lexuesit nuk i hyn në punë kjo...

**Madison** – Pa përmendur dorëshkrimin misterioz me të cilin thuhet se merreni prej vitesh...

**Alexandre** – Nuk po shkruaj asgjë. Është një legjendë që e mban gjallë botuesi im, që të mos më harrojnë krejt dhe librat e vjetër të vazhdojnë të shiten sadopak. Sidoqoftë, nuk do të jap intervistë. As juve, as askujt. *(I afrohet me pamje kërcënuese.)* Tani, dilni jashtë!

*Në vend që të dalë, ajo i qëndron përballë.*

**Madison** – Jo!

*Ai duket i habitur nga vendosmëria e saj.*

**Alexandre** – Si, jo?

**Madison** – Nuk do t'ju lejoj të vetëvriteni pa më dhënë më parë këtë intervistë. Për të do ta kaloja Atlantikun edhe me not!

**Alexandre** – Atëherë kthehuni andej nga erdhët me një biçikletë uji, nëse ju pëlqen. Nuk është problemi im...

Ajo është sërish gati të humbasë ndjenjat.

**Alexandre** – Është hera e dytë që ju bie të fikët para meje... Lexoni shumë romane sentimentale, zonjushë. Sot, përveçse në teatër, gratë nuk u bien më të fikët në çdo rast kur dikush u del kundër...

**Madison** – Nuk po shtirem, ju siguroj.

*Ai ngurron.*

**Alexandre** – Doni të thërras ambulancën?

**Madison** – Jo, por duhet të ulem pak.

**Alexandre** – Dhe pastaj do të ikni?

**Madison** – Ju premtoj.

*Ajo ulet dhe merr frymë.*

**Alexandre** – Një gotë ujë jua dhashë... Doni një gotë konjak?

**Madison** – Po përpigjeni të më hiqni qafe përfundimisht?

**Alexandre** – Është tepër vonë, për fat të keq. Duhej t'ju kisha qëlluar menjëherë dhe të kisha pretenduar vetëmbrojtje. Tani nuk mund të mohoj më paramendimin...

**Madison** – Pse mbani pistoletë në shtëpi?

**Alexandre** – Fillimisht, për të trembur të bezdisshmit. Me sa duket nuk mjafton...

**Madison** – Edhe nëse jeni paksa mizantrop, si shumë shkrimtarë... Të gjithë kemi nevojë për shoqëri, apo jo?

**Alexandre** – E ndiej se do të më sugjeroni të marr një mace... Doni të shpëtoni nga juaja, apo jo?

**Madison** – Nuk ju rëndon vetmia?

**Alexandre** – Vetmia... Është si kafeja... Në fillim të duket pak e hidhur. Pastaj mësohesh. Më vonë nis të të pëlqejë. Dhe në fund s'bën dot pa të.

**Madison** – Duhet të shkruani një përmbledhje aforizmash. Jam e sigurt se do të shitej shumë mirë.

**Alexandre** – Dhe ç'do të thotë të mos jesh vetëm? Të jetosh në çift e të përsëritësh për vite të tëra të njëjtat budallallëqe? Të takosh të afërmit dhe miqtë herë pas here, duke shmangur me kujdes çdo temë të rëndësishme që mund të sjellë grindje? Të ndeshësh fqinjët në shkallë e të flasësh për motin? T'i flasësh maces duke bërë sikur të kupton?

**Madison** – Megjithatë, kur shkruani, i drejtoheni dikujt.

**Alexandre** – Pikërisht prandaj kam pushuar së shkruari.

**Madison** – Nuk ju besoj.

**Alexandre** – Nuk po ju kërkoj të më besoni. Po ju kërkoj të më lini rehat...

**Madison** – Pra, nuk pranoni të më jepni një intervistë?

**Alexandre** – Nuk kam më asgjë për të thënë. Më keq: nuk kam më asnjë me të cilin të flas. Dhe ka ditë kur as vetes nuk dua t'i drejtoj fjalën.

**Madison** – Sa e trishtueshme...

**Alexandre** – Kjo është jeta... Dhe, në një mënyrë a në një tjetër, e imja po i afrohet fundit...

**Madison** – Ndoshta edhe e imja...

**Alexandre** – Jeni dyzet vjet më e re se unë. Mund të isha babai juaj.

**Madison** – Madje edhe gjyshi.

**Alexandre** – Faleminderit që ma kujtuat, shumë dashamirëse nga ana juaj. Sidoqoftë, jeta juaj sapo ka filluar.

**Madison** – Po... Por mund të përfundojë së shpejti...

**Alexandre** – Çfarë doni të thoni?

**Madison** – Kam një sëmundje zemre. Mjekët më japin vetëm pak vite jetë. Ndoshta pak muaj. Prandaj erdha në Francë të realizoj një ëndërr të fundit. T'ju takoj...

*Ai tronditet dukshëm nga kjo deklaratë.*

**Alexandre** – Si kështu, një sëmundje zemre?

**Madison** – Kam lindur me një keqformim të zemrës. Është shumë e brishtë. Mund të më pushojë së rrahuri nga çasti në çast.

**Alexandre** – Prandaj ju vijnë ato dobësitë?

**Madison** – Mjafton shqetësimi më i vogël që zemra të më rrahë me të shpejtë, dhe mund të ndalet.

*Ai ngurron një çast.*

**Alexandre** – Mos më thoni se e shpikët këtë histori që unë të mos guxoj t'ju mërzis... dhe kështu të pranoj intervistën.

**Madison** – Fatkeqësisht, jo...

**Alexandre** – Më vjen keq për ju.

**Madison** – Nuk është faji juaj.

**Alexandre** – Jo, por ç'ironi... Unë jam plak, s'kam më dëshirë për asgjë dhe mendoj t'i jap fund jetës... Ju jeni e re, keni gjithë jetën përpara dhe zemra ju tradhton...

**Madison** – Nuk mund të ndryshoj asgjë, ndaj ç'dobi ka të rebelohem?

**Alexandre** – Dhe për më tepër vazhdoni të buzëqeshni...

**Madison** – Mendoj se muajt që më kanë mbetur mund të jenë më të bukurit e jetës sime.

**Alexandre** – Gëzimi juaj i jetës më dëshpëron. A nuk dyshoni kurrë për asgjë?

**Madison** – Nuk kam më kohë për dyshime. Prandaj hyra në shtëpinë tuaj pa leje...

*Një çast heshtjeje.*

**Alexandre** – Dhe vërtet nuk ka asnjë shpresë?

**Madison** – Ka, një transplant. Por duhet gjetur dhuruesi...

**Alexandre** – Mund t'ju jap zemrën time, mua s'më duhet më... Vetëvritem dhe jua dhuroj organet...

**Madison** – Kam frikë se nuk është kaq e thjeshtë. Sidomos për zemrën. Nuk është si organet që i kemi nga dy. Veshkat, mushkëritë...

**Alexandre** – Testikujt...

**Madison** – Për zemrën dhuruesi duhet të jetë në gjendje vdekjeje cerebrale...

**Alexandre** – Vdekje cerebrale? Ndonjëherë pyes veten nëse nuk jam edhe unë në atë gjendje. Si shumë nga njerëzit që më rrethojnë...

**Madison** – Dhuruesi duhet të ketë vdekur, zemra të jetë në gjendje të mirë dhe të merret sa më shpejt. Fatkeqësisht, kjo ndodh rrallë. Dhe lista e pacientëve që presin transplant është shumë e gjatë...

**Alexandre** – Thuhet se në Kinë u marrin organet të dënuarve me vdekje. Është shumë më praktike, natyrisht. Fillimisht caktohet data e transplantit, pastaj i dënuari ekzekutohet po atë ditë.

**Madison** – Sa e tmerrshme...

**Alexandre** – Po, por kështu... marrësi ka kohë të vijë qetësisht me avion nga Evropa apo Shtetet e Bashkuara. Disa e shfrytëzojnë rastin edhe për turizëm. Natyrisht, nuk është falas. Nuk e di sa mund të kushtojë një zemër në Kinë. A keni pyetur?

**Madison** – Jo...

**Alexandre** – Në internet duhet ta gjeni fare lehtë...

**Madison** – Faleminderit.

**Alexandre** – Më falni, nuk duhet të bëj shaka me këto gjëra... sidomos me ju. Por, nga ana tjetër, humori është gjithçka që na ka mbetur, apo jo?

**Madison** – Po...

**Alexandre** – Edhe pse ajo që sapo ju tregova nuk është aspak shaka...

**Madison** – Më mirë të vdes sesa të jetoj me zemrën e një të dënuari me vdekje, edhe sikur të ishte e juaja... Pra?

**Alexandre** – Pra, çfarë?

**Madison** – A do të tregoheni aq mizor sa të më lini të largohem pa e realizuar ëndrrën time?

**Alexandre** – Ju qenkeni këmbëngulëse...

**Madison** – Do ta marr si komplement.

**Alexandre** – Po kush më garanton se nuk po gënjeni?

**Madison** – Kush do të shpikte një histori të tillë? Vetëm për të marrë një intervistë nga një shkrimtar që të gjithë e kanë harruar...

**Alexandre** – Më në fund e pranoni se të gjithë e kanë harruar Alexandre Delacroix.

**Madison** – Atëherë, po?

**Alexandre** – Sapo të më tregoni kartelën mjekësore që provon se nuk po gënjeni.

**Madison** – Më falni, nuk e kam me vete.

**Alexandre** – Jetoni pikërisht përballë... Shkoni merreni...

**Madison** – Mendova se mund të më besonit në fjalë. Ju them të drejtën, më zhgënjëni pak.

**Alexandre** – Po ju dhashë intervistën, kjo do të jetë vetëm fillimi, më besoni. Jam njeri shumë zhgënjyes, do ta shihni.

*Ajo ngrihet dhe vështrohet dhomën. Sytë i ndalen te një makinë e vjetër shkrimi.*

**Madison** – Shkruani ende me makinë shkrimi?

**Alexandre** – Në atë makinë i kam shkruar të gjitha romanet. Por mos u përpiqni të më zini në grackë. Jua thashë që kam vite pa shkruar.

**Madison** – Pse?

**Alexandre** – Fjalët janë si kartëmonedhat: po hodhe shumë në qarkullim, humbasin vlerën... Shihni ç'ndodh sot në rrjetet sociale. Të gjithë publikojnë mendimet e tyre dhjetë a njëzet herë në ditë. Për çdo temë. Një inflacion parash të falsifikuara që zhvlerëson të vërtetat. Fjalët nuk kanë më kuptim.

**Madison** – Nuk mund t'i ndalosh njerëzit të bisedojnë. Dikur këtë e bënin në kafene, sot në Facebook. Por do të ketë gjithmonë autorë të mëdhenj si ju.

**Alexandre** – Autorët e mëdhenj nuk lexohen më. Citohen. Vend e pa vend. Gjithmonë të njëjtat citate, të përsëritura aq shumë sa u humbet krejt kuptimi... Kopjimi dhe ngjitja kanë zëvendësuar mendimin... dhe ikonat e fytyrave emocionet.

**Madison** – A më lejoni t'ju citoj në përfundimin e tezës sime?

**Alexandre** – Do të më quajnë elitist. Do të thonë se, sipas meje, vetëm një pakicë e zgjedhur ka të drejtë të flasë dhe të tjerët duhet të heshtin e të dëgjojnë. Nuk është e vërtetë. Unë mendoj se duhet të heshtim të gjithë.

**Madison** – Çfarë propozoni? Një minutë heshtje?

**Alexandre** – Jo një minutë. Një vit të tërë. Një shekull. Një mijëvjeçar heshtjeje. Ndoshta kështu fjalët do të gjenin sërish kuptim, pas gjithë asaj diarrije fjalësh që ka vërshuar vitet e fundit në rrjetet sociale.

**Madison** – Analizë interesante, por thuhet edhe se e latë shkrimin pas një zhgënjimi dashurie...

**Alexandre** – Njerëzit thonë ç'të duan...

**Madison** – Por ju as nuk e mohoni...

**Alexandre** – Kjo nuk do të thotë se është e vërtetë...

*Ajo merr sërish fotografinë mbi tryezë.*

**Madison** – Kush është kjo grua në fotografi?

**Alexandre** – Nuk ju përket juve.

**Madison** – Është e bukur.

**Alexandre** – Edhe po të jeni vërtet e sëmurë, kjo nuk ju jep të drejtë të futni hundët në jetën time private.

**Madison** – E vura re portretin që kur hyra këtu... dhe m'u duk sikur e kisha parë diku atë fytyrë.

*Ai ia merr fotografinë, e vështron dhe e vendos përsëri në vend.*

**Alexandre** – Është një grua që e kam dashur shumë kohë më parë...

**Madison** – Në kohën kur ishit hipi?

**Alexandre** – Në fakt nuk isha shumë hipi... Isha i hapur ndaj ideve të reja. Dhe herë pas here pija ndonjë cigare me kanabis. Por kujdesesha për shëndetin dhe mendoja që atëherë për karrierën. Për të shkruar duhet njëfarë rehatie, e dini? Për t'u bërë shkrimtar i madh, nganjëherë duhet të mbetesh borgjez i vogël...

**Madison** – Po ajo?

**Alexandre** – Ajo ishte grua e lirë. Mendonte vetëm për çastin e tanishëm. Jetonte ditë pas dite.

**Madison** – Ku e njohët?

**Alexandre** – Në sheshpushimin e shkallëve... Jetonte në apartamentin përballë. Atë ku banoni ju sot. E ndante me miq që vinin e iknin, njerëz nga e gjithë bota. Muzikantë, artistë... Ajo shtëpi ishte një lloj strehe boheme, ku kushdo hynte e dilte. Dera rrinte gjithmonë e hapur.

**Madison** – Dhe meqë dera rrinte hapur, një ditë ajo e shfrytëzoi rastin dhe iku. Si macja ime...

**Alexandre** – Donte të udhëtonte nëpër botë. Të provonte gjëra të reja. Të njohte njerëz të rinj. Në atë kohë çifti tradicional nuk ishte tamam ideali ynë. Të paktën, nuk ishte i sajti.

**Madison** – Por ju donte...

**Alexandre** – Po. Në mënyrën e saj, besoj. Edhe pse nuk donte vetëm mua...

**Madison** – Dashuria e lirë...

**Alexandre** – Nuk donim t'u ngjanim prindërve tanë, dhe kishim të drejtë. Por nuk dinim mirë çfarë tjetër të shpiknim. Diçka që të zgjaste pak... Jetonim çastin. Nuk e kishim parashikuar se do të plakeshim... Dhe, në fakt, ata që nuk vdiqën para të tridhjetave janë plakur shumë keq. Keni parë ndonjëherë një beatnik plak? Nuk është pamje e këndshme, ju siguroj...

**Madison** – Pra e latë të vazhdonte udhëtimin vetëm...

**Alexandre** – Nuk mund ta mbaja... as kisha të drejtë. Një mëngjes të bukur, u largua...

**Madison** – Për ku?

**Alexandre** – Në Afganistan. Sot duket e pabesueshme, por atëherë ishte një vend shumë i parapëlqyer nga hipitë. Hashashi shitej lirshëm dhe kushtonte shumë pak. Duke punuar një vit këtu, atje mund të jetoje një vit pa punuar. Pastaj ishte magjepsja nga Lindja. Për hipitë francezë, Afganistani ishte parajsë.

**Madison** – Po ju mbetët këtu...

**Alexandre** – Unë tashmë mendoja për të ardhmen... Dhe e kisha kuptuar se e ardhmja ime nuk ishte në Afganistan.

**Madison** – Mund ta kishit shoqëruar gjithsesi. Nga dashuria...

**Alexandre** – Sigurisht... Dhe ndoshta do të më lejonte të shkoja me të... Por ëndrra e saj nuk ishte një udhëtim romantik. Aq më pak muaj mjalti. Azia ishte një udhëtim për të zbuluar veten. Një udhëtim që bëhej me grup. Shumë larg nga skemat e vogla borgjeze të dashurisë në çift...

**Madison** – Pra, ju qëndruat në Paris... por nuk e harruat kurrë.

**Alexandre** – Shpresoja se një ditë do të kthehej... Ose të paktën do të më dërgonte një shenjë... Një kartolinë... Por nuk e pashë më kurrë...

**Madison** – Nuk u përpoqët ta gjenit?

**Alexandre** – Nuk ekzistonte ende interneti... Kur dikush vendoste të zhdukej nga jeta jote, zhdukej vërtet. Dhe vitet kaluan...

**Madison** – Mund të përpiqeni ta gjeni tani.

**Alexandre** – Për çfarë? Ndoshta ka vdekur. Ose është martuar, ka pesë fëmijë dhe peshon njëqind e njëzet kilogramë.

**Madison** – Ose është gjallë, ende një grua e bukur, dhe ndonjëherë mendon për ju.

**Alexandre** – Kur nuk e di, më mirë të mos e marr vesh... Të ruaj kujtimin e asaj vajze të bukur që shihni në fotografi. E përfytyroni tronditjen pas dyzet vjetësh? Vetën nuk e shohim duke u plakur, por tek të tjerët e shohim shumë mirë, më besoni.

**Madison** – Nuk jam e sigurt se do ta shoh veten të plakem...

**Alexandre** – Më falni, nuk duhej ta thosha këtë.

*Një çast heshtjeje.*

**Madison** – Nuk dëgjuat një mjaullimë?

**Alexandre** – Jo... Ende jo...

**Madison** – Ndoshta është fshehur diku këtu...

**Alexandre** – Shpresoj që jo.

**Madison** – Më premtoni se, nëse vdes, do të kujdeseni për macen time.

**Alexandre** – Po ju nuk do të vdisni! Dhe, për më tepër, macja ndoshta do të vdesë para jush. Të paktën kështu besoj... Sa vjet jeton një mace?

**Madison** – Rreth pesëmbëdhjetë.

**Alexandre** – Po juaja sa vjeç është?

**Madison** – Dy.

**Alexandre** – Ah, po...

**Madison** – Pra? Do ta birësonit?

**Alexandre** – Po ju kujtoj se, kur hytë këtu, unë kisha një pistoletë në tëmth.

**Madison** – Pikërisht, kjo do t'ju jepte një arsye për të mos u vetëvrarë...

**Alexandre** – Sepse do të më duhej t'i jepja maces ushqim me perime dhe t'i ndërroja rërën çdo ditë?

**Madison** – Sepse do të kujdeseshit për dikë. Sepse dikush do t'ju donte, do të kishte nevojë për ju dhe do t'ju priste në shtëpi kur të ktheheshit në mbrëmje.

**Alexandre** – Të më priste? Unë pothuajse nuk dal më nga shtëpia, sidomos në mbrëmje...

**Madison** – Më parë donit vërtet t'i jepnit fund jetës, apo ishte një thirrje për ndihmë?

**Alexandre** – Sidoqoftë, nuk mbaj mend t'ju kem thirrur juve...

**Madison** – Megjithatë, duhet ta kem dëgjuar thirrjen tuaj.

**Alexandre** – Është e vërtetë, e kam gjithnjë e më të vështirë të gjej arsye për të shpresuar.

**Madison** – Doni të flisni për këtë?

**Alexandre** – Duke pasur parasysh gjendjen tuaj, do të më vinte turp t'ju rëndoja me listën e gjërave që më dëshpërojnë.

**Madison** – Të vazhdosh të luftosh edhe kur e di se lufta ka humbur... A nuk është ky guximi i vërtetë?

**Alexandre** – Nuk thashë kurrë se jam guximtar. Do të doja të isha aq guximtar sa ju.

**Madison** – Unë nuk jam guximtare. Thjesht nuk kam zgjedhje. Ndryshe nga ju.

**Alexandre** – Unë? Unë mund të zgjedh vetëm mes litarit për t'u varur dhe pistoletës për t'i dhënë fund jetës...

**Madison** – Keni të drejtë... Jeni vërtet dëshpërues...

**Alexandre** – Ju paralajmërova, jam plak budalla. Nuk e di nëse kjo epokë është më e keqe se rinia ime. Ndoshta thjesht jam bërë më i kthjellët. Dhe qartësia e mendjes zakonisht nuk të bën optimist.

**Madison** – Në fund të fundit, do ta pija një gotë konjak.

**Alexandre** – Jeni e sigurt?

**Madison** – Nga diçka duhet të vdesim.

*Ai mbush dy gota konjak. Bëjnë dolli.*

**Alexandre** – Për shëndetin tuaj! Më falni, prapë e thashë gabim...

*Ajo buzëqesh. I pijnë gotat.*

**Madison** – Kjo do të ngrinte edhe një të vdekur.

**Alexandre** – Kam dhjetë vjet pa pirë alkool. Nuk e di prej sa kohësh e kam këtë shishe. Por alkooli plaket mirë, apo jo? Më mirë se alkoolistët, të paktën...

**Madison** – Megjithatë ka një shije të çuditshme. Jeni i sigurt se është konjak?

*Ai sheh shishen.*

**Alexandre** – Besoj... Po nuk e mbaj mend mirë çfarë shije ka konjaku...

**Madison** – Do të doja ta kisha njohur djaloshin që ishit dikur.

**Alexandre** – Cilin djalosh?

**Madison** – Atë që ishte i dashuruar me gruan në fotografi. Dhe që kishte ende etje për jetë...

**Alexandre** – Nuk e di nëse do t'ju pëlqente.

**Madison** – Me siguri ishte plot entuziazëm e shpresë.

**Alexandre** – Plot ambicie, sidoqoftë.

**Madison** – Vërtet nuk keni më miq?

**Alexandre** – Nuk i duroj dot pleqtë, prandaj përpiqem të mos rri me njerëz të moshës sime. Nuk dua të ma vënë gjithë kohën një pasqyrë përpara, që të shoh sa jam rrënuar.

**Madison** – Jam e sigurt se gjatë gjithë këtyre viteve nuk e keni ndërprerë shkrimin.

**Alexandre** – Prandaj më dhatë të pi? Me shpresën se do t'ju rrëfeja ndonjë sekret...

**Madison** – Shkrimtari ekziston për të shkruar.

**Alexandre** – Mirë, është e vërtetë. Kam vazhduar të shkruaj... Por nuk do të botoj më asgjë...

**Madison** – Përse?

**Alexandre** – Jua thashë. Nuk shkruaj më që të më lexojnë. Ose, ndoshta, të më lexojnë brezat e ardhshëm. Lexuesve të sotëm nuk kam më asgjë për t'u thënë.

**Madison** – As mua?

**Alexandre** – Nuk ju njoh. Nga e dini se kam ndonjë gjë për t'ju thënë?

**Madison** – Ndoshta kemi më shumë gjëra të përbashkëta nga sa mendoni...

**Alexandre** – Përveç faktit që të dy jemi të dënuar të vdesim së shpejti?

**Madison** – Më thoni të paktën për çfarë flet libri juaj...

*Ai ngurron një çast.*

**Alexandre** – Është një roman... shumë personal.

**Madison** – Pra autobiografik...

**Alexandre** – Ta quajmë autofiksion, siç thuhet sot.

**Madison** – Prandaj nuk doni ta botoni? Sepse është shumë personal?

**Alexandre** – Preferoj ta konsideroj këtë dorëshkrim si ditar intim. Nuk më pëlqen të nxjerr jetën time në shesh. Po e botova, do të thonë se në pleqëri u ktheva në autor romanesh sentimentale...

**Madison** – Mendoja se nuk ju interesonte çfarë thoshin të tjerët për ju.

**Alexandre** – Mesa duket nuk e kam arritur ende atë shkallë mençurie.

**Madison** – Sepse është e paarritshme.

**Alexandre** – Mos e humbni kohën duke bërë tezë për mua. Nuk ia vlen, më besoni.

**Madison** – Për mua ka rëndësi.

**Alexandre** – Po pse? Jetojeni jetën tuaj, për hir të Zotit! Sidomos kur mund t'ju marrë fund nga çasti në çast... Dhe, nga ana tjetër, nuk ju besoj. Ende nuk më treguat kartelën mjekësore.

**Madison** – Nëse nuk më besoni, pse pranuat të më flisni megjithatë?

**Alexandre** – Mendova se, për të shpikur një histori të tillë, duhet të keni një arsye të fortë. Cila është?

**Madison** – Është pak e ndërlikuar...

**Alexandre** – Pra gënjyet. Dhe zemra juaj është shëndoshë e mirë.

**Madison** – Le të themi se... problemet e zemrës sime janë më tepër simbolike.

**Alexandre** – Pse ma treguat atë histori?

**Madison** – Për t'ju ardhur keq për mua, besoj. Donit të më nxirrnit jashtë...

**Alexandre** – Mund ta bëj tani...

**Madison** – Por nuk do ta bëni.

**Alexandre** – Pse jo?

**Madison** – Sepse ju kam zgjuar kureshtjen...

**Alexandre** – Thoni se problemet e zemrës janë simbolike. Domethënë... vuani nga dashuria?

**Madison** – Në njëfarë mënyre... Ashtu si ju, kam vuajtur nga mungesa e një njeriu të dashur.

**Alexandre** – Dhe ç'lidhje kam unë me këtë?

**Madison** – Do t'jua them së shpejti, ju premtoj. Por më parë dua t'ju kërkoj një nder.

**Alexandre** – Ju dëgjoj...

**Madison** – Dua ta lexoj atë dorëshkrim.

**Alexandre** – Pse duhet t'jua besoj?

**Madison** – Sepse thellë brenda vetes doni që dikush ta lexojë dhe t'ju japë mendimin e tij. Një autor shkruan gjithmonë që të lexohet... dhe të vlerësohet. Që të jetë i dashur...

**Alexandre** – I vetmi njeri që kam dashur të më donte... është zhdukur nga jeta ime më shumë se dyzet vjet më parë.

**Madison** – Ku është dorëshkrimi?

*Ai tregon një dosje mbi tryezë.*

**Alexandre** – Atje...

**Madison** – Mund ta shoh?

*Ajo zgjat dorën për ta marrë, por ai e pengon.*

**Alexandre** – Jo!

*Ajo ngurron. Një hije trishtimi i kalon në sy.*

**Madison** – Në fund të fundit, keni të drejtë. Jeni vërtet një plak budalla. Po ju lë të mëshironi veten...

*Ajo bëhet gati të dalë.*

**Alexandre** – Prisni...

*Ai ngurron, pastaj merr dorëshkrimin dhe ia zgjat.*

**Alexandre** – Ju lejoj ta lexoni, me një kusht.

**Madison** – Ju dëgjoj.

**Alexandre** – Dorëshkrimi nuk do të dalë nga kjo shtëpi.

**Madison** – Keni frikë se mos bëj kopje dhe e botoj pa lejen tuaj?

**Alexandre** – Ose pranoni, ose jo.

*Ajo merr dosjen dhe e peshon me dorë.*

**Madison** – Do të më duhet pak kohë.

**Alexandre** – Unë nuk nxitohem. Po ju?

**Madison** – As unë.

**Alexandre** – Kam një dhomë për mysafirë, nëse dëshironi. Pothuajse nuk e përdor më. Të gjithë miqtë e mi kanë vdekur...

**Madison** – Faleminderit për mikpritjen.

**Alexandre** – Po ju lë të lexoni...

*Ai del. Ajo zhytet në leximin e dorëshkrimit.*

**Errësirë.**

*E ulur në kolltuk, Madison vazhdon të lexojë dorëshkrimin. Kthen faqen e fundit. Mbyll dosjen dhe qëndron e menduar për një çast. Ngrihet dhe vështron drejt dritares përballë, nga ana e publikut. Alexandre hyn me dy filxhanë kafe. Njërën ia vendos përpara.*

**Alexandre** – Urdhëroni... Ju paralajmëroj, është pa kafeinë. Mos prisni t'ju zgjojë.

**Madison** – Faleminderit.

**Alexandre** – Pra, nuk ia dolët të arrinit deri në fund...

**Madison** – Sapo e mbarova...

**Alexandre** – Që tani? E pamundur! Me siguri keni kapërcyer ndonjë faqe...

**Madison** – Jo, ju siguroj...

*Alexandre duket disi i shqetësuar nga heshtja që pason.*

**Alexandre** – Mos u ndieni e detyruar të më tregoni çfarë mendoni... Sidomos nëse nuk ju pëlqeu...

**Madison** – E përpiva nga faqja e parë tek e fundit. Nuk vura gjumë në sy gjithë natën.

**Alexandre** – Mirë... Kjo më qetëson pak... Por nuk mendoja se kisha shkruar roman me aq shumë pezullim...

**Madison** – Është libri juaj më i mirë. Ka një ndjenjë njerëzore që u mungonte të tjerëve.

**Alexandre** – Atëherë nuk e di nëse duhet ta marr si kompliment... Të paktën për pjesën tjetër të veprës sime.

**Madison** – Romanet e tjera ishin brilante. Ky është tronditës.

**Alexandre** – Dhe a e vutë re? Tema lidhet drejtpërdrejt me temën e tezës suaj.

**Madison** – Teza ime...?

**Alexandre** – «Figura e mungesës në universin romanesk të Alexandre Delacroix». E harruat tashmë?

**Madison** – Jo, sigurisht. Dhe keni të drejtë. Historia e atij burri që, njëzet vjeç, zgjedh të jetojë vetëm me fantazmën e një dashurie rinie...

**Alexandre** – Dashuria e parë nuk harrohet kurrë. Sepse na merr malli për rininë, pikërisht. Për të gjitha herët e para... Duhet t'i mbetemi besnikë dashurisë së parë. Edhe pse nuk mund t'i mbetemi gjithmonë besnikë gruas së parë që kemi dashur.

**Madison** – Po, por ka një rrezik. Të jetosh në të kaluarën...

**Alexandre** – Sidoqoftë, nuk duhet të heqim dorë kurrë nga ëndrrat. Pra, mendoni se duhet ta botoj?

**Madison** – Po ju thashë po, do ta botoni?

**Alexandre** – Në fund të fundit, ju jeni specialiste e veprës sime.

**Madison** – Jam e bindur se ky roman mund t'ju ringjallë karrierën letrare... Për mua, meriton çmimin Goncourt.

**Alexandre** – Mos e teproni. E vlerësoj përpjekjen tuaj për të më ngritur moralin. Por duhet të tingëllojë disi e besueshme...

**Madison** – Jam krejt e singertë, ju siguroj.

**Alexandre** – Dhe krejt e paanshme, sigurisht.

**Madison** – Dyshoni për këtë?

**Alexandre** – Nuk e di... Diçka më thotë se nuk keni ardhur në Paris vetëm për të bërë një tezë mbi një shkrimtar që i ka kaluar koha.

*Një çast heshtjeje.*

**Madison** – Është e vërtetë. Nuk ju kam thënë gjithë të vërtetën.

**Alexandre** – Nuk jeni e sëmurë nga zemra. Nuk keni mace. Besoj se as studente nuk jeni...

**Madison** – E vërteta është se jam amerikane dhe se erdha në Francë për t'ju takuar.

**Alexandre** – Jetoni prej javësh në apartamentin përballë... Përse pikërisht tani?

**Madison** – Dje në mëngjes ju pashë nga dritarja tek po përpiqeshit ta lidhnit atë litar në tavan. Pastaj nxorët pistoletën.

**Alexandre** – Nuk gjeta dot vend ku ta lidhja litarin.

**Madison** – U tremba për ju. Kisha frikë se mos zhdukeshit përpara se t'ju njihja. Vrapova drejt shtëpisë suaj... dhe improvizova.

**Alexandre** – Ia dolët shumë mirë. Duhet të merreni me teatër... Por, e dini, në jetë si në teatër duhet të jemi të kujdesshëm me atë që shohim pas perdeve. Ndonjëherë është vetëm një iluzion. Një pasqyrim i fantazive tona...

**Madison** – Litari nuk ishte për t'u varur?

**Alexandre** – Po sikur të doja thjesht... të varja një llambadar?

**Madison** – Po pistoleta?

*Ai e nxjerr armën nga sirtari.*

**Alexandre** – Mund të ishte lodër. Një armë e rreme për të trembur hajdutët... Ose një çakmak i zakonshëm... *(Shtyp këmbëzën dhe nga gryka del një flakë.)* Një çakmak që nuk më hyn më në punë. Kam aq frikë të vdes, sa e kam lënë duhanin. Por mbaj gjithmonë një paketë cigaresh pranë, që t'i dëshmoj vetes se mund t'i rezistoj tundimit. Kam lënë edhe alkoolin, madje edhe kafeinën. Ja sa kujdesem për shëndetin...

**Madison** – Pra nuk kishit ndër mend të vrisnit veten?

**Alexandre** – Ndër mend, jo ende. Dëshirë, ndoshta. Të them të drejtën, është e vetmja dëshirë që më ka mbetur. T'i jap fund gjithçkaje. Por për t'u vetëvrarë duhet guxim... Dhe mua më mungon ai guxim. Ose ndoshta nuk jam dëshpëruar ende mjaftueshëm. Pastaj, ç'dobi ka? Do të pres radhën, si të gjithë...

**Madison** – Pra takimi ynë paska qenë fryt i një keqkuptimi të thjeshtë?

**Alexandre** – E kam të vështirë ta besoj se dikush kalon Atlantikun vetëm për t'i marrë intervistë një shkrimtari si unë. Dhe nuk besoj te rastësitë. Pra, pse jeni këtu?

**Madison** – Do t'jua them. Por më parë dua t'ju falënderoj që më dhatë nderin të jem lexuesja e parë e dorëshkrimit tuaj.

**Alexandre** – Ju pëlqeu vërtet?

**Madison** – Është kryevepër. Por kam një vërejtje të vogël.

**Alexandre** – Ja ku dolëm... Po çuditësia që nuk e thatë... Ju dëgjoj.

**Madison** – Fundi nuk m'u duk krejt bindës...

**Alexandre** – Keni të drejtë... Është një histori e papërfunduar... Sikur t'i mungonte një epilog...

**Madison** – Mund t'ju ndihmoja ta gjenit...

**Alexandre** – Edhe ju shkruani? Keni ardhur të më propozoni bashkëpunim? Është e vërtetë se po më shteron frymëzimi, por ju paralajmëroj, ende nuk kam nevojë për një shkrimtar fantazmë që të më shkruajë librat.

**Madison** – Jo, nuk kam ardhur për këtë...

**Alexandre** – Edhe historia e tezës është e shpikur. Pra, gjithë këtë komedi nuk e luajtët vetëm për të pasur privilegjin e një bisede letrare me mua...

**Madison** – Jo. Jo vetëm për këtë...

**Alexandre** – Atëherë pse?

**Madison** – Besoj se përgjigjja gjendet te dorëshkrimi që sapo lexova. «Dritarja përballë»... Pse e keni titulluar kështu?

**Alexandre** – Dritarja përballë... është dritarja e apartamentit ku jetoni ju tani. Aty banonte dikur ajo grua që kam dashur.

**Madison** – Dhe që ju përndjek në mendime qëkur u largua.

**Alexandre** – Shpesh kam ëndërruar se kthehej. Se një ditë do të më hynte nga dera, siç bëtë ju sot...

**Madison** – Prandaj e lini gjithmonë të hapur...

**Alexandre** – Ndonjëherë më dukej se shihja një hije pas perdeve të dritares përballë. Kur u vendosët ju atje dhe shihja dritë natën, përfytyroja se ishte ajo...

**Madison** – Por isha vetëm unë.

**Alexandre** – I ngjani pak... Prandaj, kur ju pashë për herë të parë, u zbrapsa. Për një çast mendova se ishte ajo. Njëzet vjeçe. Pastaj u kujtova se sot do të ishte afërsisht në moshën time...

**Madison** – Po, i ngjaj.

**Alexandre** – Mos më thoni se jeni fantazma e saj.

**Madison** – Jo, jam krejt e vërtetë.

**Alexandre** – Por ka edhe diçka tjetër, apo jo?

**Madison** – Po.

**Alexandre** – Pse thatë se fytyra e saj ju dukej e njohur?

*Një çast heshtjeje.*

**Madison** – Jam mbesa e saj.

*Heshtje.*

**Alexandre** – Mbesa e saj...?

**Madison** – Kur u nis për në Afganistan, ajo ishte shtatzënë. E mori vesh pak pasi ishte larguar.

**Alexandre** – Shtatzënë... me mua?

**Madison** – Po.

**Alexandre** – Pse nuk më tregoi gjë?

**Madison** – E thatë vetë. Ishte një kohë tjetër. Nuk donte t'jua impononte fëmijën. Mendoj se mund ta rriste e vetme. Dhe ashtu bëri.

**Alexandre** – Nuk mora vesh kurrë asgjë.

**Madison** – As unë, deri para pak kohësh.

**Alexandre** – Kur e mësuat?

**Madison** – Disa vite më parë. Kur mbusha tetëmbëdhjetë vjeç, gjyshja më tregoi atë histori. Historinë tuaj të dashurisë...

**Alexandre** – Pra, ju qenkeni mbesa ime.

**Madison** – Po. Jam mbesa juaj. *(Një çast.)* Nuk më besoni?

**Alexandre** – Po... Çuditërisht, pas të gjitha gënjeshtreve që më treguat, për këtë nuk kam asnjë dyshim.

**Madison** – E kuptoj që nuk është e lehtë ta dëgjoni. Merrni kohën që ju duhet. Nuk më detyroheni për asgjë. Po të doni, do të iki siç erdha dhe nuk do të dëgjoni më për mua.

**Alexandre** – Qëndroni, ju lutem.

**Madison** – Jam këtu.

*Një çast heshtjeje.*

**Alexandre** – E kuptoj pse atëherë nuk më tregoi gjë. Por më vonë?

**Madison** – Po jua përsëris: nuk donte t'jua impononte atësinë. Dhe më vonë i humbi gjurmët tuaja.

**Alexandre** – Pak pas largimit të saj, u shpërngula nga ky apartament. Nuk duroja dot ta shihja çdo ditë atë dritare që më kujtonte mungesën e saj.

**Madison** – Ju shkroi një letër, shumë kohë më parë. Letra iu kthye me shënimin «Nuk banon më në këtë adresë».

**Alexandre** – U ktheva të jetoj këtu disa vite më parë. Pikërisht për të shkruar këtë libër. Si për ta çliruar veten nga e kaluara.

**Madison** – Por fantazma e saj nuk pushoi së ju përndjekuri...

**Alexandre** – Kam njohur gra të tjera, natyrisht. Por gjithë jetën kam jetuar me kujtimin e asaj dashurie të parë. Nuk kam dashur kurrë askënd tjetër...

**Madison** – Ajo nuk e dinte nëse ishit martuar. Nëse kishit krijuar familjen tuaj.

**Alexandre** – Nuk ishte kështu.

**Madison** – Dëgjoi për ju kur u bëtë shkrimtar i famshëm.

**Alexandre** – U përpoqa aq shumë të kisha sukses në letërsi edhe me shpresën se do ta fitoja përsëri dashurinë e saj. Dhe që ajo të mund të më gjente më lehtë falë famës sime. Mund të më kontaktonte atëherë.

**Madison** – Do të kishit menduar se po kthehej nga interesi, pasi ishit bërë autor i suksesshëm... Të paktën kësaj i druhej ajo...

**Alexandre** – Pra kam një vajzë...

*Një çast heshtjeje.*

**Madison** – Edhe për sëmundjen time ju gënjeva vetëm përgjysmë. Nëna ime kishte zemrën e dobët. Vdiq pak pas lindjes sime, pa e ditur as vetë kush ishte babai i saj.

**Alexandre** – Më vjen shumë keq.

**Madison** – Më rriti gjyshja. Kur u bëra madhore, ajo deshi që ta dija kush ishte gjyshi im. Por nuk guxoi të lidhej përsëri me ju.

**Alexandre** – Atëherë vendosët ta bënit ju në vend të saj. Duke ardhur në Paris.

**Madison** – Nuk mund t'jua thosha këtë me letër apo në telefon. Doja t'ju takoja më parë. Kishit nam se ishit një ari i vërtetë. Po të mos më dukeshit njeri i mirë, nuk do t'ju thosha asgjë. Do të kthehesha në Nju Jork.

**Alexandre** – Por ju prita aq ngrohtë, sa vendosët të më birësonit...

**Madison** – Dhe mbi të gjitha lexova dorëshkrimin. Kuptova se nuk e kishit harruar kurrë atë grua. Gjyshen time...

**Alexandre** – Bëtë mirë që erdhët... dhe më treguat fundin e kësaj historie.

**Madison** – Nuk është ende tamam fundi... (*Alexandre tronditet.*) Jeni mirë?

*Ai përdor humorin për të fshehur emocionin.*

**Alexandre** – Tashmë isha i dëshpëruar nga mosha ime, dhe tani më thoni se jam gjysh.

**Madison** – Nuk ju gëzon kjo?

**Alexandre** – Po, natyrisht... Por në të njëjtën kohë mësoj se kam një vajzë dhe se ajo ka vdekur.

**Madison** – Por unë jam këtu... Nënë pothuajse nuk e kam njohur. Tani po gjej gjyshin tim.

*Alexandre merr dorëshkrimin.*

**Alexandre** – Do ta botoj këtë libër. Do t'ia kushtoj asaj vajze që nuk do ta njoh kurrë. Dhe asaj mbese që një ditë më hyri papritur në shtëpi, duke e hapur derën me forcë...

**Madison** – Dera ishte e hapur...

**Alexandre** – Por duhet ende të gjej një fund të vërtetë për romanin.

**Madison** – Për këtë mund t'ju ndihmoj, jua thashë.

**Alexandre** – Nuk e di nëse zemra ime do t'i përballojë edhe shumë surpriza të tjera.

**Madison** – Në fakt, mbetet edhe një gjë e fundit.

**Alexandre** – Flisni. Tani që arritëm deri këtu...

**Madison** – Gjyshja ime është gjallë.

**Alexandre** – Dhe ku jeton sot?

**Madison** – Në Nju Jork.

**Alexandre** – Atëherë përqafojeni fort për mua...

**Madison** – Mund ta bëni vetë.

**Alexandre** – Doni të më merrni me vete në Amerikë?

**Madison** – Gjyshja erdhi bashkë me mua. Është në apartamentin përballë.

*Një çast heshtjeje. Ai duket krejt i hutuar.*

**Alexandre** – Tani vërtet po filloj të kem frikë...

**Madison** – Është ende një grua shumë e bukur... dhe nuk ju ka harruar kurrë. I ka lexuar të gjithë librat tuaj...

**Alexandre** – Por nuk deshi ta njihte jetën e autorit.

**Madison** – Ju vetë thatë se kjo nuk kishte rëndësi...

**Alexandre** – Ajo është e munguara e këtij romani.

**Madison** – Po, por ende nuk e ka lexuar... Nuk e dinte nëse ju e kujtonit... Nëse e donit ende...

**Alexandre** – E dua ende... Ky libër është prova...

*Ai vështron nga publiku, drejt dritares përballë.*

**Madison** – Pra? T'i them të vijë?

**Alexandre** – Ajo kaloi Atlantikun për të më gjetur. Mund ta kaloj edhe unë korridorin që të shkoj tek ajo...

*Alexandre përqafton Madisonn.*

**Madison** – Po ju lë të shkoni vetëm. Do ta shihni. Pothuajse asgjë nuk ka ndryshuar pas dritares përballë. Dhe dera është gjithmonë e hapur...

*Ai del. Madison mbetet aty dhe vështron drejt dritares.*

**Errësirë.**

**Fund**

## Rreth autorit

Jean-Pierre Martinez lindi në vitin 1955 në Auvers-sur-Oise, Francë. Fillimisht ishte baterist në disa grupe rok, përpara se të punonte si semiolog në fushën e reklamës. Më pas nisi një karrierë si skenarist për televizionin, për t'iu përkushtuar më vonë teatrit si dramaturg.

Ai ka shkruar rreth njëqind skenarë televizivë dhe 123 pjesë teatrore, kryesisht komedi, ndër të cilat disa janë bërë tashmë vepra të njohura, si *Vendredi 13* dhe *Strip Poker*.

Jean-Pierre Martinez është sot një nga autorët bashkëkohorë francezë më të vënë në skenë. Pjesët e tij janë përkthyer në shumë gjuhë dhe janë shfaqur në më shumë se 100 vende të botës, nga Evropa në Amerikë, Afrikë, Azi dhe Oqeani.

Për t'ua lehtësuar punën trupave teatrore profesioniste dhe amatore, autori ka zgjedhur t'i vërë tekstet e pjesëve të tij në dispozicion për shkarkim falas në faqet e tij të internetit. Megjithatë, çdo shfaqje publike kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.

Të gjitha pjesët e Jean-Pierre Martinez dhe përkthimet e tyre mund të shkarkohen falas nga:

<https://jeanpierremartinez.net>

<https://comediatheque.net>

## **Të drejtat e autorit**

Kjo vepër mbrohet nga legjislacioni për të drejtat e autorit.

Çdo përdorim i veprës, veçanërisht çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizimin paraprak të autorit.

Riprodhimi, shpërndarja, botimi, përkthimi, përshtatja ose ndryshimi i plotë apo i pjesshëm i veprës pa autorizim nuk lejohet.

Çdo përdorim i paautorizuar mund të sjellë pasoja ligjore dhe detyrimin për dëmshpërblim.

Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

**© La Comédiathèque**

Të gjitha të drejtat të rezervuara.